

ANDREAS PALMAER & HENRIK JONSSON

**TRUE
CRIME**

POLIS

10 VASSA BROTTSBEKÄMPARE

POLIS AVSPÄRRAT

**BONNIER
CARLSEN**

Den här boken handlar om smarta och modiga brottslösare som löst kniviga problem, och allt har hänt på riktigt. Men en liten varning: några av historierna handlar om mord. Om du tycker att det är för hemskt så läs något annat.

Här möter du bland annat polisen som löste det berömda helikopterrånet, barnet som listade ut vilka som gjort inbrott i hennes mormors hus och Teresita Basa, kvinnan som såg till att hennes egen mördare hamnade bakom lås och bom.

Men alla brottslösare är inte hjältar, som mördaren som försökte lösa sitt eget brott, och den grymme kejsaren som plötsligt bestämde sig för att bli detektiv.

Andreas Palmaer och Henrik Jonsson

Vittne från graven

Att avslöja sin egen mördare är nästan omöjligt. Få vet i förväg att de kommer att förlora livet, och det går inte att vittna när man är död. Men det finns faktiskt en person som – kanske – lyckades. Teresita Basa, kvinnan som vittnade från andra sidan graven, och blev berömd på kuppen.

Brandmannen svingar yxan över huvudet, ett hugg till så är han inne i lägenheten. Röken dansar runt i luften, varm, tjock och svart. Det är svårt att se, det är tungt att andas.

Lägenheten står i lågor, flammorna klättrar längs väggarna och äter allt i sin väg.

Nu gäller det att släcka elden innan den sprider sig till hela huset.

Träet splittras när yxan slår in i dörren. Brandmannen får upp dörren och rusar in. Han hostar och tittar sig omkring. Röken sticker i halsen och ögonen, men

längst in i lägenheten anar han något. På en madrass, konturerna av en människokropp. Och den ligger alldeles stilla...

Strax efteråt är polisen Joseph Stachula på plats. Elden är släckt, väggarna täckta av sot och vatten. På den brända madrassen ligger en död kvinna, från bröstet sticker skaftet till en kniv upp. Blodet har runnit ner på golvet. Kvinnan är mördad, men särskilt mycket mer vet han inte. Och Joseph Stachula förstår: det här fallet kommer att bli nästan omöjligt att lösa. Eld förstör bevis. Fingeravtryck och annat försvinner.

Men Joseph Stachula kommer att få oväntad hjälp att gripa mördaren.

*

Sex månader senare.

Joseph Stachula begraver ansiktet i händerna. Flera månader har gått, och han har inte fått reda på mycket mer än den döda kvinnans namn, Teresita Basa. Det var hon som bodde i lägenheten som brann upp. Hennes mördare är på fri fot. Joseph är inte i närheten av en lösning. Allt han har är en ledtråd, och den ledtråden förstår han inte.

Pennan rusar över pappret. För att få ordning på tankarna skriver Joseph ner allt han vet.

”Den 21 februari 1977 mördas Teresita Basa.

47 år gammal, kommer från Filippinerna.

Har bott i Chicago, arbetade som sjuksköterska.

Mordet sker någon gång mellan klockan 19.30 – då Teresita pratar i telefon med en vän – och 20.30 – då brandkåren kommer till lägenheten.

Brandmännen upptäcker Teresita, som huggits i bröstet med sin egen kökskniv.

Inga fingeravtryck på skaftet.

Mördaren har lagt den döda kroppen på en madrass, som han tänt eld på. Det var därför brandkåren...”

Varför skriver jag ”han”, tänker Joseph Stachula och lyfter pennan. Det saknas vittnen, men det är nästan säkert en man som är mördaren. Den genomsnittlige mannen är starkare, och att döda någon med en kökskniv kräver styrka.

”Eventuella bevis från brottsplatsen förstörs i lågorna”, skriver han. ”Några smycken saknas, bland annat ett halsband i jade.

En lapp hittas, där står: ’Skaffa biljetter till A.S.’”

Och där är ledtråden. Joseph stirrar på pappret. Vad då för biljetter? Och viktigare: Vem är A.S.?

Tankarna störs av en ringande telefon. Joseph lyfter luren.

"Jag har ett tips ..." Mannen i andra änden låter osäker.

"Vad gäller det?"

"Mordet på Teresita Basa. Jag tror att jag vet vem som är mördaren."

Joseph sätter sig käpprakt i stolen. Äntligen.

"Jag heter José Chua och är läkare på sjukhuset där Teresita arbetade. Min fru arbetar där också. Och ..." Mannen harklar sig. "Du kommer att tro att jag är galen ..."

"Berätta", säger Joseph ivrigt.

"Jo, min fru har förmågan att ta kontakt med de döda. De tar över hennes kropp och talar genom henne."

"Jaha", suckar Joseph. En galning.

"Jag hör att du inte tror mig, och därför har jag inte ringt tidigare. Jag hade hoppats att mördaren skulle gripas ändå. Men nu har Teresita talat genom min fru tre gånger."

"Vad säger hennes spöke då?"

"Teresita säger: Mannen som mördade mig är fortfarande fri. Ni måste hitta honom."

Joseph himlar med ögonen. "Det skulle alla mördade säga."

"Hon säger också: mannen som mördade mig heter

Allan Showery. Han skulle laga min teve. Istället stal han mina smycken och högg mig med en kniv.”

Joseph Stachula kan knappt andas. Han stirrar på pappret framför sig. Ledtråden. ”A.S.”

Allan Showery.

Det är samma initialer. Tänk om ... Nej, det är omöjligt.

”Hallå? Är du kvar?”

”Ja. Tack för tipset”, säger Joseph och lägger på luren.

Tankarna tumlar runt i Josephs huvud.

Han tror inte på att de döda kan prata, samtidigt lät José Chua normal.

Och när han tar reda på mer om Allan Showery upptäcker Joseph att han arbetar på samma sjukhus som Teresita och José.

Och han har inte förhörts av polisen.

Joseph sliter åt sig jackan och ger sig iväg.

Det här är första gången han får ett tips av ett spöke. Om tipset inte leder någon vart kommer han aldrig att berätta för någon. De andra poliserna kommer att skratta ut honom.

Allan Showery öppnar dörren. Längre in i lägenheten står hans fru. Hennes mage är rund, hon är gravid. Hon är orolig. Vad gör polisen där?

Joseph Stachula tittar noga på Allan, han ser stark ut. Tillräckligt stark för att kunna trycka in i en kniv i en annan människa.

Allan Showery verkar nervös och snubblar på orden. Han berättar att han kände Teresita väl, och att han blev förtvivlad när han fick höra talas om hennes död. Hon hjälpte honom med pengar, i utbyte mot att han gjorde henne tjänster.

Joseph minns vad Teresita ska ha sagt efter sin död.

”Hjälpte du henne att laga hennes teve?”

Allan blir blek i ansiktet, orden fastnar i munnen.

I dörröppningen står Allans fru och tittar på dem. Något blänker till. Ett smycke!

”Vilket fint halsband du har, är det gjort i jade?”

”Ja”, säger hon. ”Jag fick det av min man för några månader sen.”

När Joseph tar med Allan Showery till polisstationen berättar han allt, och skriver under erkännandet. Han mördade Teresita för att han hade ont om pengar, sen tände han eld på hennes madrass för att bränna upp bevisen. Han stal hennes smycken och lite pengar.

Men innan rättegången tar Allan tillbaka erkännandet.

Historien om att Teresita Basa vittnat från andra sidan graven når tidningar och tevekanaler, och i domstolen är det fullsatt. Journalister från hela landet rapporterar. Efter sin död blir Teresita berömd.

Allan Showerys försvarsadvokat hånar Joseph Stachula: ”Poliser som lyssnar på spöken ska man inte lita på.”

Allan Showery döms ändå till 14 års fängelse eftersom bevisen är starka. Varför hade Allans fru Teresitas smycken om han inte stulit dem? Och även om han tog tillbaka erkännandet så har han redan berättat om hur mordet gick till.

Var det verkligen Teresita Basa som avslöjade sin egen mördare eller finns det en naturlig förklaring? Det är omöjligt att veta.

Läkaren José Chua och hans fru kände Allan Showery, eftersom de arbetade på samma sjukhus. De kan ha vetat att han var mördaren och ljugit om att frun hade förmågan att tala med de döda. Men varför avslöja mördaren på ett så krångligt vis? Hade det inte varit enklare att bara berätta sanningen?

Vi kommer aldrig att få svaren på de frågorna.

Namn: Teresita Basa och Joseph Stachula

Ålder: 47 och 62 år

Land: Filippinerna och USA

År: 1977

Brott som lösts: Mord

FAKTA

- Det här är faktiskt inte enda gången som rättsmakten tagit hjälp av spöken. 1994 mördades paret Harry och Nicola Fuller. Mannen som åtalades för mordet hette Stephen Young. Innan domen söp sig juryn fulla och plockade fram ett ouijabräde. Det är en platta med bokstäver som används för att försöka tala med de döda. Juryn trodde sig få kontakt med Harry och Nicolas döda andar. De frågade: "Är Stephen Young skyldig till mordet på er?" Andarna svarade "ja", och Stephen Young dömdes till fängelse.
- År 1897 dog kvinnan Elva Zona Heaster, och hennes mor var säker på att hon blivit mördad. Anledningen var att hennes döda dotter berättat det för henne. Mördaren var hennes man Erasmus Stribbling. Han dömdes senare för mordet, och Elva Zona Heaster har sedan dess kallats för Greenbrier-spöket, döpt efter orten där hon bor.
- Det finns andra sätt för offer att sätta dit sina mördare. I Sydafrika greps Siyamamkela Odwa Nompumza för att ha mördat sin tidigare flickvän Cebisile Happiness Khoza. Ett av bevisen var att hon skrev ner de första siffrorna i hans mobilnummer i sanden innan

hon dog. Polisen hittade siffrorna bredvid den döda kroppen och förstod att hon försökt skriva ner sin mördares nummer.

POLIS AVSPÄRRAT